

Beograd, 27-30. jun 2017.
Belgrade, June 27-30, 2017

Zašto održavati festivale u XXI veku?

„Zašto održavati festivale u XXI veku?“ jedno je od, na prvi pogled neočekivanih, pitanja u testamentarnoj knjizi *Kraj kulture* možda ključnog svedoka XX veka Erika Hobsbauma.

Ispitujući istoriju kulture i njenog odnosa sa politikom i društvenim silama u XX veku i u prvoj deceniji našeg veka, Hobsbaum se ne zadovoljava opisom postojećeg stanja po kome je kultura u naše vreme marginalizovana kako nikada u modernom dobu nije bila. Kultura je oblikovala društvene teme i društvene sile modernih vremena, postavljala visoke kriterijume i bila presudna snaga modernizacije kako razvijenih društava tako i zemalja koje su tek stupale na put modernizacije. Bez kulture takvi procesi nisu bili mogući, na protiv, oni su u njoj tražili svoje utemeljenje.

Danas je mesto kulture zamenila zabava, a snagu i uticaj visoke kulture smenili su talasi masovne kulture otprilike onako kao što su potrošačke strasti potisnule patos slobode i demokratije, političke participacije i građanskog aktivizma. Hobsbaum u *Kraju kulture* otkriva uzroke ovog dramatičnog preokreta koji se događa pred našim očima u odustanku srednje klase od visoke kulture, u preuskoj specijalizaciji znanja i u masovnoj proizvodnji i lakoj globalizaciji nižera-zrednih zabavnih sadržaja koji su, za razliku od visoke kulture, politički bezizražajni i oportuni.

Ali ako se kultura marginalizuje, to nipošto ne znači da to stanje treba da smatramo poželjnim i prihvatljivim, štaviše, logičnim ishodom „kraja istorije kulture“. Taj zahtev možemo čuti sa raznih strana, obično je oličen u tiraniji brojeva koja, naravno, odbija da govori o vrednostima već se prepusta inkasantskoj priči o broju kopija i o broju ubedjenih konzumenata. Ta priča, međutim, neće odrediti ulogu i značaj kulture, osim ako ljudi kojima je kultura važna ne prihvate postojeće stanje stvari kao jedino moguće i kao sasvim legitimno. Ukoliko bi se to dogodilo tabloidi u koricama knjiga bili bi jedini materijalni trag o jednom društvu koje svojoj kulturi duguje više nego svojoj istoriji.

Danas umetničke filmove možemo da vidimo praktično samo na filmskim festivalima. Ne bih isključio da ćemo za neku godinu i autorsku književnost moći da vidimo samo na književnim festivalima. Ali festivali nam mogu pomoći i da sprečimo takav razvoj događaja. Ne možemo verovati da sudbina visoke kulture zavisi od nekog drugog, niti se možemo ponašati kao da se njena marginalizacija ne odvija pred našim očima i uz naše učešće. Od našeg odgovora zavisi ishod „operacije spasanja“. I zato, između ostalog, festivali. Oni nisu dovoljno, ni jedino rešenje. Ali jesu izraz volje da se do rešenja dođe.

Beogradski festival evropske književnosti, organizovan u desetoj godini rada *Arhipelaga*, predlaže jedno takvo rešenje i poziva vas da razmislite o njemu. Nemojte nam verovati na reč: bolje je od toga da razgovorate i da učestvujete u razgovorima s nekim od vodećih savremenih pisaca. Razgovor je uvek najbolje rešenje za sve.

Gojko Božović

6. Beogradski festival evropske književnosti

Nedelja vrhunske književnosti

Šesti Beogradski festival evropske književnosti održaće se 27. do 30. juna 2017. godine u organizaciji Izdavačke kuće *Arhipelag*. U organizaciji festivala *Arhipelag* sarađuje sa Domom omladine Beograda.

Zamišljen kao nedelja vrhunske književnosti, 6. Beogradski festival evropske književnosti odvija se pod motom: „Najbolje od svega. Najbolje za sve.“

Beogradski festival evropske književnosti je dan je od najposećenijih književnih događaja u Srbiji. Njegova publika je vrlo raznovrsna u generacijskom pogledu, jer je ciljna grupa mnogo šira od uobičajene publice književnih događaja. Sudeći po učesnicima i najavljenim programima, ovo bi moglo da bude najdinamičnije dosadašnje izdanje Festivala.

Šesti Beogradski festival evropske književnosti donosi četiri celovečernja multimedijalna književna programa: sedam čitanja poznatih svetskih i domaćih pisaca, četiri projekcije filmova u okviru retrospektive *Književnost na filmu*, kao i izložbu svetski poznate umetnice i ilustratorke Juko Šimizu *Divlji labud*, po motivima istoimene knjige priča Majkla Kanningema.

Čitaoci na 6. Beogradskom festivalu evropske književnosti očekuje uzbudljiva književna, filmska, debatna i likovna nedelja. Jedna od specifičnosti šestog izdanja ovog prestižnog festivala jeste činjenica da su svi pisci koji učestvuju ove godine na njemu na izvestan način multimedijalni umetnici. Osim što pišu više književnih žanrova, neki od ovih pisaca imaju uspešne muzičke karijere, poput Tomasa Majneke i Ferija Lainščeka, neki su u međunarodnim okvirima uticajni kolumnisti kao što je to Claudio Magris, dok su drugi posvećeni umetničkoj fotografiji poput Amira Ora i Branka Čegeca. Publike će imati priliku da na Festivalu čuje razgovor i o muzičkim interesovanjima i aktivnostima Mihajla Pantića.

Glavna književna zvezda 6. Beogradskog festivala evropske književnosti je veliki italijanski i svetski pisac Claudio Magris, autor slavnih knjiga *Dunav*, *Mikrokosmos* i *Drugo more*, kao i nedavno objavljenog romana *Obustavljen postupak* koji je već doživeo više svetskih izdanja, a sada se pojavljuje i na srpskom jeziku. Za dolazak Magrisa vrla veliko interesovanje čitalaca i medija. Čitaoci još pamte njegovo književne veče, pre godinu ipo dana u

Beogradu, pred nekoliko stotina ljudi. Magris dolazi na 6. Beogradski festival evropske književnosti neposredno posle američke i nemačke turneve posvećene tamošnjim izdanjima romana *Obustavljen postupak*.

Među piscima koji učestvuju na 6. Beogradskom festivalu evropske književnosti nalaze se i poznati nemački pisac Tomas Majneke, jedan od najčitanijih slovenačkih pisaca Feri Lainšček, veliki izraelski pesnik Amir Or, jedan od najznačajnijih savremenih hrvatskih pesnika i esejista Branko Čegec ili jedan od najčitanijih srpskih pripovedača Mihajlo Pantić.

Publika će moći da prati i panel o populizmu u savremenoj kulturi, politici i društvu. Ildiko Erdei, Duško Lopandić i Zoran Lutovac će u razgovoru s moderatorom Marijom Nenezić raspravljati o globalnim okvirima i lokalnim bojama ovog možda ključnog modernog fenomena.

U okviru retrospektive *Književnost na filmu* biće prikazani film Marija Kamusa *Dom Bernarde Albe*, film Danijele Luketija *Moj brat je jedini sin*, film Fatih Akina *Čik*, kao i film Dimitra Mitovskog *Misija London*.

Izložba crteža Juko Šimizu *Divlji labud* predstaviće radeove ove svetski poznate umetnice i ilustratorke koji su nastali po motivima istoimene knjige priča Majkla Kanningema. Juko Šimizu je japska ilustratorka koja živi u Njujorku.

Beogradski festival evropske književnosti je otvoreni i multimedijalni događaj u kome se književnost predstavlja kroz različite forme: od knjige i javnih čitanja, preko razgovora pisaca s publikom i panela, do izložbi i retrospektiva savremenih igralnih ili dokumentarnih filmova poteklih iz književnosti.

Beogradski festival evropske književnosti održava se u Velikoj sali Doma omladine Beograda: svakog dana u 19 i u 20 časova su čitanja poznatih domaćih i stranih pisaca, a u 21 čas je besplatna projekcija filma iz festivalskog programa *Književnost na filmu*.

Архипелаг

Izdavačka kuća Arhipelag

Terazije 29/II E-mail:
11000 Beograd, Srbija redakcija@arhipelag.rs
Tel: 011 33 44 536, 33 44 427 klub@arhipelag.rs
063 16 43 609 knjige@arhipelag.rs
Faks: 011 33 44 427 www.arhipelag.rs

Mi različiti

6. Beogradski festival evropske književnosti

Književnost na filmu

Posetioci 6. Beogradskog festivala evropske književnosti moći će ove godine da u okviru retrospektive *Književnost na filmu* vide po jedan španski, italijanski, nemački i bugarski film.

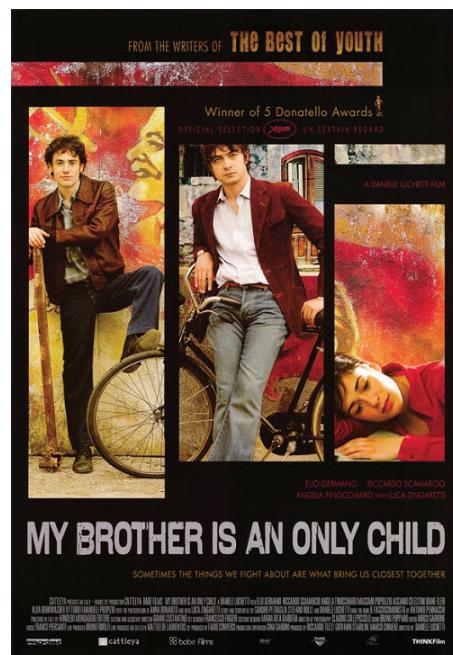
Predstavljajući filmove nastale po delima savremene književnosti, pa samim tim i dela koja pripadaju najboljim izrazima autorskog filma, retrospektiva *Književnost na filmu* postala je jedno od ključnih i prepoznatljivih obeležja ovog festivala.

Raznovrsni po svojoj osnovnoj tematici, filmovi koji su izabrani za ovogodišnje prikazivanje ukazuju ne samo na mnoštvene i neuporedive izazove savremenog sveta nego i na jedno od osnovnih pitanja ovogodišnjeg Beogradskog festivala evropske književnosti - kako razumeti, istražiti i osmislići svet u kome živimo.

Na jedno takvo istraživanje posetioce Festivala ove godine pozvaće filmovi *Dom Bernarde Albe* Marija Kamusa, nastao po istoimenoj drami Federika Garsije Lorke, *Moj brat je jedini sin* Danijele Luketija, po istoimenom romanu velikog savremenog italijanskog pisca Antonija Penakija, *Čik* Fatiha Akina Čik, po istoimenom romanu nemačkog pisca Wolfganga Herndorfa, kao i film Dimitra Mitovskog *Misija London*, nastao po istoimenom romanu Aleka Popova.

Ostvareni u širokom rasponu od izazovnih ljubavnih priča i zahtevnih kamernih drama, socijalnih pitanja, preko susreta s brutalnom svakodnevicom i provokativnim socijalnim pitanjima koja potresaju naše iskustvo, do istraživanja karaktera i čovekove sudsbine u susretu sa silama istorije, politike i društvenih procesa, filmovi iz ovogodišnje retrospektive *Književnost na filmu* predstavljaju prvorazredan izazov za ljubitelje autorske književnosti i autorskog filma.

Beogradski festival evropske književnosti održava se u Velikoj sali Doma omladine Beograda, gde su svakog festivalskog dana u 21 čas besplatne projekcije filma iz programa *Književnost na filmu*. Pre toga, u 19 i u 20 časova, publika može da prati čitanja i razgovore s poznatim domaćim i stranim piscima.

6. Beogradski festival evropske književnosti

Pisci na sceni

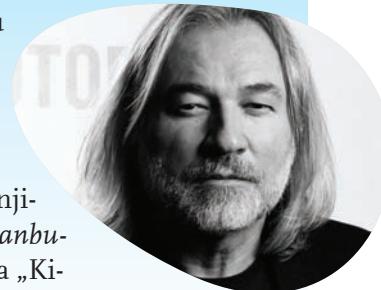
Branko Čegec (Kraljev Vrh, 1957), pesnik, kritičar, eseista, izdavač. Bio je glavni urednik časopisa *Quorum*, glavni i odgovorni urednik lista za kulturu *Oko*, urednik u izdavačkoj kući *Mladost*. Godine 1992. pokrenuo je izdavačku kuću *Meandar*. Objavio je dvanaest knjiga poezije, kratke proze, kolumni, članaka, kritike i eseistike. Knjige pesama: *Eros-Europa-Aarat*, *Zapadno-istočni spol*, *Melankolični ljetopis*, *Ekrani praznine*, *Tamno mjesto*, *Zapis iz pustog jezika*, *Pun mjesec u Istanbulu*,

Unatrag. Pesme su mu uvrštene u tridesetak antologija, izbora i pregleda u zemlji i inostranstvu. Za knjigu *Pun mjesec u Istanbulu* dobio je Nagradu „Kiklop“ za najbolju knjigu poezije (2012). „Goranov vijenac“ za ukupan doprinos hrvatskom pesništvu dobio je na Goranov proljeću 2013. Živi u Zagrebu.

Feri Lainšček

(Dolenci, 1959), romansijer, pripovedač, pesnik, filmski scenarista. Lainšček piše i književnost za mlade, drame, kao i kompozicije. Neobično plodan pisac, Feri Lainšček je objavio nekoliko desetina knjiga. Autor je dvadeset romana. Jedan je od najznačajnijih i najprevodenijih savremenih slovenačkih pisaca. Lainščekovi romani, pesme i priče prevedeni su na više evropskih jezika. Dobitnik je najvažnijih slovenačkih nagrada za književnost: Kajuhovu nagradu dobio je za roman *Raza*, Prešernovu nagradu za roman *Koju je magla donela*, Kresnikovu nagradu za roman *Umosto koga ruža cveta*. Po romanima Ferija Lainščeka nastalo je pet celovečernjih igralih filmova, među kojima je i *Petlov doručak*, najgledaniji film u Sloveniji nastao posle 1991. godine. Feri Lainšček živi u Murskoj Soboti.

Beograd, 27-30. jun 2017.
Belgrade, June 27-30, 2017.

6. Beogradski festival evropske književnosti
Belgrade Festival of European Literature

Izložba Juko Šimizu

Divlji vetar

Kada neko posle 11 godina rada napusti siguran i dobro plaćen posao u korporaciji za odnose sa javnošću u Tokiju, i počne da se bavi nesigurnim poslom ilustratora u Njujorku, znajte da je veliki hazarder. Ili će potpuno potonuti ili će postati veliko ime u svetu umetnosti.

Takva je Juko Šimizu, i na sreću svih nas postala je jedna od najrespektabilnijih ilustratora na svetu i zasluženo se uvrstila među 100 najznačajnijih ljudi Japana.

U svom radu ona spremno kombinuje tradicionalnu japansku grafiku sa američkom pop poetikom nadrealizma i stripa.

Klaudio Magris (Trst, 1939), romansijer, pripovedač, eseista, dramski pisac, književni istoričar. Jedan je od najznačajnijih savremenih italijanskih i evropskih pisaca. Dugogodišnji je kolumnista italijanskog dnevnika *Corriere della Sera*. Najvažnije knjige proze: *Nagađanja o jednoj sablji*, *Dunav*, *Drugo more*, *Mikrokosmos*, *Naslepo*, *Vi ćete, dakle, razumeti*, *Obustavljen postupak*. Proza, eseji i studije Klaudija Magrisa prevođeni su na sve veće svetske jezike. Najvažnije nagrade: nagrada „Strega“, nagrada „Erazmus“, nagrada „Princ od Asturije“, austrijska Državna nagrada za književnost, nagrada „Tomazi di Lampedusa“. Živi u Trstu. U izdanju Arhipelaga objavljeni su Magrisovi romani *Vi ćete, dakle, razumeti*, *Nagađanja o jednoj sablji*, *Drugo more*, *Dunav* i *Obustavljen postupak*, kao i knjiga novela *Mikrokosmos*.

Tomas Majneke (Hamburg, 1955), romansijer i muzičar. godine. Objavio je sedam romana. Najnoviji piščev roman *Sopstvo* objavljen je prošle godine. Romane Tomasa Majnekea odlikuju inovativne tehnike pisanja, kao i sposobnost da se s podjednakom snagom i usredstvenošću bavi različitim temama od popularne kulture i muzike do rodnih uloga u Nemačkoj ili afričke dijaspora u SAD. Majnekeovi romani prevedeni su na više evropskih jezika. Majneke svira u poznatom eksperimentalnom rok bendu *FSK (Dobrovoljna samokontrola)*, a po nekad nastupa i kao radio i klupski di-džej. Živi u Eurasburgu.

Amir Or (Tel Aviv, 1956), pesnik, eseista, urednik i prevodilac. Autor je jedanaest knjiga poezije, među kojima su: *Gledam kroz oči majmuna*, *Lica*, *Otkup mrtvih*, *Dakle!*, *Pesma*, *Dan*, *Tahirina pesma*, *Muzej vremena*, *Srce zver*, *Proročanstvo jednog ludaka*, *Pohara i Krila*. Pesme Amira Ora do sada su prevedene na više od četrdeset jezika. Objavio je i osamnaest pesničkih knjiga na raznim jezicima u Evropi, Aziji i Americi. Za poeziju Or je dobio Premijerovu nagradu, Bernštajnovu nagradu, Fulbrajtuovu nagradu za pisce, Međunarodnu književnu nagradu „Stefan Mitrov Ljubiša“, kao i priznanje „Plejada“ za značajan doprinos modernoj svetskoj poeziji. Živi u Tel Avivu.

Mihajlo Pantić (1957), pripovedač, književni kritičar, univerzitetski profesor. Knjige priča: *Hronika sobe* (Nagrada „Sedam sekretara SKOJ-a“), *Vonder u Berlinu*, *Pesnici, pisci & ostala menažerija*, *Ne mogu da se setim jedne rečenice* (Nagrada IP „Oktroi“), *Novobeogradske priče* (Nagrada lista „Borba“ za knjigu godine), *Sedmi dan košave* (Nagrada „Branko Ćopić“), *Jutro posle* (2001), *Ako je to ljubav* (Nagrada „Karolj Sirmai“); Andrićeva nagrada; Nagrada „Zlatni Hit liber“, Nagrada

„Jugra-Rusija“), *Najlepše priče Mihajla Pantića* (izabrane priče), *Ovoga puta o bolu* (Nagrada „Majstorsko pismo“; Nagrada grada Beograda), *Sve priče Mihajla Pantića I-IV*, *Priče na putu* (Nagrada „Moma Dimić“), *Holdanje po oblacima*, *Priče od vode* (sa Milanom Tucovićem), *Kad me ugleda ono štop tražim*. Priče Mihajla Pantića prevedene su na dvadesetak jezika, štampane u više zasebnih inostranih izdanja i zastupljene u antologijama kod nas i u svetu. Živi u Beogradu.

Osnovne obrise crta japanskom kaligrafskom četkicom, a zatim ih digitalno dopunjava supplementima boja. No, ne bi to bilo toliko bitno da svaka ilustracija koju je uradila (a ima ih mnogo) nije maksimalno emotivno doživljena.

Danas, kada na internetu možete videti more radova mladih, starih i pokojnih velikana ove vrste umetnosti, njene ilustracije upašće vam u oko i zadržaće vam se u mozgu. Ostaće vam u sećanju... To je ono čemu teži svaki umetnik i što ga odvaja od pukog zanatlje.

Juko Šimizu je japanska ilustratorka koja živi u Njujorku. *Njužvik Japan* izabrao je Juko Šimizu među 100 najpoštovanijih ljudi Japana (2009). Objavila je monografije radova: *Juko Šimizu* (2011) i *Život sa Juko Šimizu* (2016). Radove Juko Šimizu možete

videti na majicama firme GAP, na Pepsi limenkama, na bilbordima VISA, u kampanjama Majkrosofta, na koricama knjiga i stripova najpoznatijih svetskih izdavača, kao i na naslovnim stranama *Njujork Tajma*, *Tajma*, *Njujorkera* i na mnogim drugim publikacijama u poslednjih deset godina. Kako sama kaže, nije zapala u krizu srednjih godina samo zato što je posao u korporativnom PR u Tokiju zamenila umetnošću.

Na 6. Beogradskom festivalu evropske književnosti biće predstavljeni crteži Juko Šimizu urađeni po motivima knjige priča Majkla Kaningema *Divlji labud* (2015), lije je prvo svetsko izdanje objavio Arhipelag.

Branko Đukić

Panel

Kultura u doba populizma: globalni okviri, lokalne boje

Pre dve godine na Beogradskom festivalu evropske književnosti uveden je panel kao novi programski panel. Prvi panel bio je posvećen temi *Kraj kultura, kultura kraja*, da bi prošle godine učesnici panela razgovarali o temi *Nastanak tabloidnog čoveka*.

Panel je postao jedan od najposećenijih formata Beogradskog festivala evropske književnosti, sa sadržajnim, provokativnim i zanimljivim razgovorima i sa odličnim odjekom u javnosti. Teme panela iz prethodna dva Beogradskog festivala evropske književnosti postale su teme u različitim medijima ukazujući na snažnu potrebu društva za javnim i kritičkim razgovorima, ali i na nestanak takvih razgovora sa horizonta društvene javnosti.

Na 6. Beogradskom festivalu evropske književnosti publika će moći da prati panel o populizmu u savremenoj kulturi, politici i društvu.

Marija Nenezić

Ildiko Erdei

Duško Lopandić

Zoran Lutovac

Ildiko Erdei, Duško Lopandić i Zoran Lutovac će u razgovoru s moderatoricom Marijom Nenezić raspravljati o globalnim okvirima i lokalnim bojama ovog možda ključnog modernog fenomena.

Poslednjih godina, a pogotovo poslednjih meseci vidljivo je da populizam postaje globalni politički fenomen koji u konkretnim društvima dobija svoje specifičnosti. Populizam se javlja kako u bogatim tako i u siromašnim društvima, kako u društvima s jakim institucijama, tako i u društvima u kojima su institucije slabe i nerazvijene, kako u društvima u razvoju, tako i u društvima u vidljivoj stagnaciji. Takva pojava zahteva da bude prepoznata i tumačena upravo u času njene pune snage.

Kako je nastao populizam, zašto je postao tako vidljiv i dominantan proces baš u ovom trenutku, koji su ga socijalni, ekonomski i kulturni uslovi omogućili, koliko je populizam oružje masa ili je, zapravo, model kojim se mase zloupotrebljavaju, da li je za pojavu populizma zaslужan fenomen rastuće nejednakosti ili mnogo važniju ulogu ima odustanak srednje klase od kulture kao izvora svoje snage i legitimite, ali i društvene stabilnosti, kakva je uloga elita i kulture u nastanku i delovanju modernih formi populizma - samo su neka od pitanja o kojima će razgovarati učesnici panela *Kultura u doba populizma: globalni okviri, lokalne boje*.

Klaudio Magris

Muzej rata u službi mira

Bio sam nadahnut osobom koja je uistinu postojala, profesorom Dijegom de Henrikezom, genijalnim i nesalomivim Trščaninom široke kulture koji je život (1909–1974) posvetio sakupljanju oružja kako bi izgradio Muzej rata u službi mira.

Pisci – gororili su to već Grci – pričaju mnoge laži odnosno izmišljaju. Ali etimologija ukazuje da je izmišljanje, *inventio*, blisko povezano sa iznalaženjem – *invenire* – nečega (neke priče, nekog lika, neke pojedinosti) stvarnog, istinitog. Sve što je izmišljeno, bilo veliko ili skromno, hrani se onim što se uistinu desilo i osobama što su uistinu postojale a koje se zahvaljujući životu – uvek tako strašno originalnom, pisao je Zvevo – zateknu neočekivano u rukama izmišljenog. Fikcija, *fiction*, neizbežno se hra-

Kao i svako pravo – na primer, pravo glasa – i ovo važi ne samo za genije već i za bilo koga ko uzme pero u ruku da bi pripovedao. I za bezimenog protagonistu ove knjige posve slobodno sam bio nadahnut osobom koja je uistinu postojala i bila veoma značajna, profesorom Dijegom de Henrikezom, genijalnim i nesalomivim Trščaninom široke kulture i nesalomive strasti koji je ceo život (1909–1974) posvetio sakupljanju oružja, ratnog materijala svake vrste kako bi izgradio osoben, prenatran Muzej

rata u službi, a kroz izložene brojne instrumente smrti, mira. Posvetio je ceo život tom snu što mu nije dao mira i tom delu – čije je ostvarivanje započeto sada u Trstu – suočavajući se s teškoćama i odricanjima svake vrste u doba posebno urušeno sukobima i pokoljima, sve dok nije pronašao smrt u požaru spremišta gde je spašao među predmetima svog Muzeja, neobrašnjivom požaru koji je pokrenuo i istragu i postupak što su se završili bez ikakvog zaključka.

Bez tog čoveka i njegove apsolutne posvećenosti ova knjiga nikada ne bi bila napisana. Ali, kako biva sa svakom književnom fikcijom

što prerađuje ono što joj stvarnost ponudi i na šta u toj stvarnosti nađe, priča i portret protagoniste ove knjige potpuno su izmišljeni; nijedna epizoda ili pojedinost nema ništa zajedničko sa stvarnom pričom i stvarnom osobom tragičnog trščanskog kolecionara, koji nije ni namanje opisan u samoj knjizi i izmišljen je jednako kao i figura žene koja je, u romanu, zadužena da osmisli plan Muzeja. Svaka sličnost, kaže uobičajeni izraz, dakle, puka je slučajnost. Želeo bih, pak, da podsetim, u sećanje na Dijega de Henrikeza, na rečenicu koju je uistinu izrekao, na poziv neznanom prolazniku kraj njegova groba da mu uruči mač, kako taj mač nikada više ne bi nikoga pogodio.

ni, čas više čas manje, onom istinom za koju je Mark Tven rekao da je čudnija, fantastičnija od svake fikcije. Uostalom, fikcija, „laž“, jeste nešto što je možda najviše naše, samo naše, u dobru i mnogo češće u zlu; istina je tamo, objektivna, premda gotovo nikada do kraja dostupna. Postaje sama po sebi, bez obzira na naša osećanja i naše misli.

Fikcija koja se hrani realnošću odlika je mnogih velikana – Turgenjev izjavljuje da duguje osnovne karakteristike Bazarova mladom lekaru kojega je upoznao u provinciji, Tomas Man tvrdi da ima pravo da uzima gde mu je volja i od koga mu volja one elemente koji su mu neophodni za vlastitu fikciju, gde ti elementi nemaju više ništa zajedničko s realnošću ili osobama od kojih su uzeti, premda – kako je Man dobro znao – to može, i pored svega, katkad da bude problema-tično ili bolno.

(Autorski pogovor Klaudija Magrisa za roman *Obustavljen postupak*, prevod sa italijanskog: Snežana Milinković, Arhipelag, 2017)

Nedelja vrhunske književnosti.

Beogradski festival evropske književnosti
Belgrade Festival of European Literature

Utorak 27. jun

- 19 h: **Otvaranje Festivala i otvaranje Izložbe grafika Juko Šimizu *Divlji labud*** (po motivima iz istoimene knjige priča Majkla Kaningema)
20 h: **Na sceni:** Branko Čegec
21 h: **Književnost na filmu:** Mario Kamus: *Dom Bernarde Albe* (Prema istoimenoj drami Federika Garsije Lorke)

Sreda 28. jun

- 19 h: **Na sceni:** Feri Lainšček
20 h: **Na sceni:** Klaudio Magris
21 h: **Književnost na filmu:** Danijele Luketić: *Moj brat je jedini sin* (Prema istoimenom romanu Antonija Penakija)

Četvrtak 29. jun

- 19 h: **Na sceni:** Amir Or
20 h: **Na sceni:** Tomas Majneke
21 h: **Književnost na filmu:** Fatih Akin: *Čik* (Prema istoimenom romanu Wolfganga Herndorfa)

Petak 30. jun

- 19 h: **Panel Kultura u doba populizma: globalni okviri, lokalne boje:** Ildiko Erdei, Duško Lopandić, Zoran Lutovac; moderator: Marija Nenezić
20 h: **Na sceni:** Mihajlo Pantić
21 h: **Književnost na filmu:** Dimitar Mitovski: *Misija London* (Prema istoimenom romanu Aleka Popova)

**Najbolje od svega.
Najbolje za sve.**

Velika sala Doma omladine Beograda
Ulaz sloboden

Organizator
Архипелаг
www.arhipelag.rs

Partner
Дом омладине Београда
www.domomladine.org

